

Besiktninginfo 1/2022



I detta info finns samlat uppgifter om vårens besiktningkurser och arrangemang. Centrala uppgifter om Litiumjonackumulatorernas säkerhet har tagits fram och preciseringar om besiktningsskraven har gjorts. Dessutom finns uppgraderingar av besiktarens handbok samt tolkning av besiktningssreglerna. Till sist påminner vi om kraven på licenser och tillstånd för radioanläggningar ombord. Tack för aktivt deltagande och diskussion i facebook-gruppen.

VÅRENS BESIKTARKURSER

Nu när sammankomstbegränsningarna lättar har vi möjlighet att arrangera utbildningen i grundkurser på plats, dock med reservation för snabba förändringar om myndighetsdirektiven ändras. Noggrannare uppgifter om kursplatsen framgår i samband med anmälningen. Aktuella uppgifter finns på SBF:s internet sidor.

Kompletteringskurserna arrangeras på grund av goda erfarenheter som distanskurser två vardagskvällar. Kompletteringskursen i april arrangeras endast om intresse finns och som distanskurs.

Grundkurser på plats

Helsingfors 19.-20.3. 2022, kursen på svenska

Tammerforsområdet 19.-20.3. 2022, på finska

Helsingforsområdet 2.-3.4. 2022, på finska

Kompletteringskurser på distans

1.-2.3, på finska, kurs på Teams

22.-23.3, på finska och svenska, skilda kurser, 2x Teams

9.4, reservdatum, kompletteringskurs på plats

I fall kurserna på plats inte kan arrangeras enligt planerna på grund av myndighetsdirektiv, har följande datum reserverats för grundkurser på distans:
29.-30.3. 2022 och 5.-6.4. 2022.

LITIUMJONACKUMULATORERNAS SÄKERHET I BÅTEN

Elektrifieringen av motorerna i nöjesbåtar ökar och speciellt har olika elektroniska apparater blivit en allt viktigare del av båtlivet, särskilt navigations- och underhållningsutrustning. Blyackumulatorerna i nöjesbåtens elsystem ersätts mer och mer av nya ackumulatorer med ny kemi. Detta betyder i allmänhet att små och stora litiumjonackumulatorer blir vanligare i nöjesbåtarna. Dessa ackumulatorer har andra säkerhetsrisker än dem vi är vana vid och därför har handboken uppdaterats.

Till handbokens avdelning 3.6 Elsystemet görs följande tillägg:

”På senare tid har blyackumulatorer i nöjesbåtar börjat ersättas med litiumjonackumulatorer.

Ackumulatorer finns också i mobilapparater. Fel använda kan litiumjonackumulatorerna börja brinna.

Branden skapar giftiga rökgaser och hetta och är nästan omöjlig att släcka. En brinnande ackumulator är bäst att kyla ner med stora mängder vatten. Sannolikheten är mycket liten, men båten är en ytterst sårbar omgivning”.

Infolåda. Litiumjonackumulatorernas säkerhet:

- 1. Bärbara ackumulatörer:** Fäst ägarens uppmärksamhet på mobilernas och laptopparnas möjlighet att fatta eld och på säkra uppladdningssystem (övervaka laddningen, lämna den aldrig oövervakad, använd kvalitativa laddare och gör dem strömlösa när laddningen är gjord, lämna aldrig mobilen mm. i kojn (bland textiler), undvik defekta apparater, var förberedd på ackumulatorbrand).
- 2. Fasta ackumulator-installationer:**
 - Ackumulatorerna bör i första hand vara av typen litium-järnfosfat, eller litium-titanat. Dessa ackumulatortyper brinner vanligtvis inte med öppen låga men rökgaserna är giftiga.
 - Det rekommenderas att ackumulatorerna monteras i ett brandsäkert utrymme där en brinnande cell inte kan antända de bredvid varande cellerna, med ventilation ut i det fria.
 - Kontrollera att ackumulatorenheten är försedd med ett ackumulatorövervakningssystem (BMS – Battery Management System).
 - Fäst ägarens uppmärksamhet på det att om BMS kopplar ifrån enheten under uppladdning, kan motorns generator förstöras då laddningsbelastningen plötsligt försvinner, och att li-jonackumulatören redan vid låga varv tar emot en stor laddningsström, vilket kan leda till att generatoren överhettas.

UPPDATERINGAR I HANDBOKEN

Förutom Litiumjonackumulator har följande ändringar/uppdateringar gjorts i besiktningsdirektiven:

Besiktningsklasser

Till del A, 4.5 Tolkningsfall, har följande tillägg gjorts:

Vid val av besiktningsklass bör omdöme användas och undvika att besiktiga i en för hög eller låg klass med tanke på nöjesbåtens egenskaper och det tänkta användningsområdet.

Till del C. Besiktningsklasser och krav, har följande precisering gjorts.

Vid val av besiktningsklass är CE- märkningen riktgivande och kompletterande. I första hand avgör det tilltänkta vattenområdet besiktningsklassen. Man bör ändå undvika att besiktiga båten i en klass som är oändamålsenlig. I klasserna 1 och 2 besiktigar man vanligen nöjesbåtar ur konstruktionsklasserna A och B. I klass 3 besiktigas vanligtvis nöjesbåtar ur konstruktionsklasserna B eller C. Besiktningsklass 4 är för mindre båtar, som används inom skyddade vattenområden, hit för inte nöjesbåtar ur konstruktionsklasserna A-C

Besiktningsklass 1: öppet hav, tillägg "I denna besiktningsklass i första hand nöjesbåtar med CE-märkningen A, men också nöjesbåtar med CE-märkningen B kan besiktigas i denna klass".

Besiktningsklass 2: kust, tillägg "I denna besiktningsklass vanligtvis nöjesbåtar med CE-märkningen A och B, men också nöjesbåt med CE-märkningen C kan besiktigas i denna klass".

Besiktningsklass 3: skärgård, precisering av områdesbeskrivningen: Seglationsområdet täcker Finlands kuster, Finlands sjöar och fjärdar, Finska vikens vikar till Viborg och Saima kanal. Under gynnsamma förhållanden Ålands hav, Kvarken och sträckan Helsingfors-Tallinn. "I denna besiktningsklass är vanligtvis nöjesbåtar med CE-märkningen B och C".

Besiktningsklass 4: skyddade vattenområden, precisering av områdesbeskrivningen: Seglationsområdet täcker Finlands sjöar (inte stora sjöars fjärdar), älvar, träsk och kanaler dvs. "sötvatten". Hit för vanligtvis bara nöjesbåtar med CE-märkningen D och vattenskotrar.

Del 6.3. Frälsarkrans. Definitionen i andra stycket ändras enligt följande: I motorbåtar bör åtminstone en frälsarkrans vara fäst i båten med en ca. 20 meter lång lina.

Fordras vid besiktningen:

Frälsarkrans	1. klass	2. klass	3. klass	4. klass
<i>segelbåt, utrustad med visselpipa och drivankare</i>	<i>2stk. den andra försedd med flaggboj</i>	<i>1stk</i>	<i>1 stk</i>	<i>rekommenderas</i>
<i>motorbåt</i>	<i>2 stk</i>	<i>1 stk</i>	<i>1 stk</i>	<i>rekommenderas</i>
<i>frälsarkransens färg orange, röd eller gul</i>	<i>fordras</i>	<i>rekommenderas</i>	<i>rekommenderas</i>	<i>rekommenderas</i>
<i>ljusboj och reflexer</i>	<i>fordras</i>	<i>fordras</i>	<i>rekommenderas</i>	<i>rekommenderas</i>

Olika "man-över-bord" utrustningar (mm. Lifesling) ersätter inte frälsarkransen. Dessa kan dock fordras i vissa havskappseglingstävlingar.

BESIKTNING AV VATTENSKOTRAR

Vattenskotrar kan besiktigas, och klassen är då 4.klass. Vattenskotrar är farkoster, som bör registreras. Gällande sjötrafiklag befriar vattenskotrarna från kravet på att ha släckare, men all annan utrustning, som lagen och besiktningsklass 4 fordrar, bör finnas. Detta gäller också navigationsljus/lanternor, då den används under förhållanden, som förutsätter bruket av lanternor.

PERSONLIGT KOMPETENSINTYG (LICENS) OCH FARKOSTENS RADIOTILLSTÅND FÖR VHF-TELEFON

Marin-VHF-radiotelefonen kräver farkostbundet radiotillstånd. Dessutom fordras av användaren ett personligt marinradiotrafikkompetensintyg. Dessa bör finnas med ombord och uppvisas på begäran av granskande myndighet.

I samband med besiktningen bör intygen och tillstånden kontrolleras. Stor okunnighet förekommer bland nöjesbåtförarna, speciellt när det gäller marin-VHF och radar, som kommit med i en begagnad nöjesbåt.

Kompetensintyget för nöjesbåtföraren är personligt. Var och en i nöjesbåten, som använder VHF-radion bör ha ett eget kompetensintyg.

Nöjesbåtförarens kompetensintyg kallas numera kustskepparens radiointyg eller på engelska Short Range Certificate (SRC). Även äldre begränsat radiotelegrafistintyg gäller fortfarande. Högsjöskepparens radiointyg dvs. Long Range Certificate (LRC) ger rätten att använda alla radioapparater i en nöjesbåt, och det behövs ifall nöjesbåten är utrustad med MF/HF-radiotelefon. Yrkessjöfartens motsvarande kompetensintyg är Restricted Operators Certificate (ROC) och General Operators Certificate (GOC) och gäller även i nöjesbåtar.

I nöjesbåten av idag finns annan användbar radioutrustning, som ökar tryggheten på sjön. Radioutrustning, utan sändande funktion, antecknas inte i radiotillståndet. T.ex. satellitpositions- (GNSS) och AIS-mottagare. Radioutrustning med sändare antecknas i radiotillståndet. Sådana är t.ex. sändande AIS, radar och EPIRB. Observera att EPIRB-nödsändaren förutsätter SCR- kompetens.

		RADIOUTRUSTNING																
		marin VHF	marin VHF handtal	marin VHF trafik	VHF maritim trafik	GMSK mottagare	Mobiler	NAVTEX mottagare	AS mottagare	AS-sändare	EP19A	EMRIS-AS	SART	AKS-SART	MOB-AS	MOB-DSC	PLB	SRT-Inmarsat C, F eller Tridium
KOMPETENSINTYG	SRC (alt. ROC alt. begr. radio tel.graf)	X	X								X	X						X
	LRC (alt. GOC)	X	X	X							X	X				X		X
RADIOLICENS	Farkostens radiotillstånd	X	X	X	X		X			X	X	X	X	X	X	X		X
	Annat radiotillstånd																X	

I många nöjesbåtars marinradiosändare är nöjesbåtens marinradionummer inprogrammerat, eller på engelska Maritime Mobile Service Identity (MMSI) som bör vara det i radiotillståndet angivna numret. En förutsättning för en DSC-funktion i VHF-radion. Ägaren bör uppmärksammas på detta vid byte av nöjesbåt. En begagnad nöjesbåt inköpt utomlands har felaktigt MMSI nummer i radiosändaren/sändarna, då numret alltid innehåller användarlandets landskod. Marinradionumret kan endast bytas i en serviceverkstad.

Nyttiga länkar:

Kustskepparens radiotrafikguide, anmälan till kompetensexamen och ansökan för radiotillstånd:

<https://www.traficom.fi/fi/liikenne/veneily/veneilijoiden-ja-merenkulun-radioluvat>

Förteckning på egna radiokompetensintyg och den egna nöjesbåtens radiotillstånd:

<https://www.traficom.fi/fi/asioikanssamme/katsele-omia-radiolupatietoja>

Hjälp! Båtägarens säkerhetshandbok: <https://raja.fi/apua-veneilijan-turvallisuusopas>

KOMPOSITGENOMFÖRINGAR

Det finns åtminstone en producent, som tillverkar skrovgenomföringar och -ventiler i komposit- material. Besiktningssystemet ställer inga begränsningar i användningen av dessa produkter (ISO 9093). Observeras bör att de används och monteras enligt tillverkarens direktiv och får inte användas som delar i avgas- eller bränslesystemet.

BESIKTARNAS FACEBOOK-GRUPP

Anslut dig till besiktarnas Facebook grupp och ventilera aktuella teman om båtsportsäkerheten.

<https://www.facebook.com/groups/veneilyturvallisuus/>